

OP ZOEK NAAR BEVESTIGING
VIA DATINGAPPS

ZIE JE MIJ?

MANNEN EN VROUWEN DOWNLOADEN MASSAAL DE BESCHIKBARE DATINGAPPS, SOMS VOOR EEN ECHTE DATE MAAR VAKER OM DOMWEG GEZIEN TE WORDEN. DE APP-EXPLOITANTEN WORDEN ER GELUKKIG VAN, VERDER EIGENLIJK NIEMAND.

TEKST: MAARTEN DALLINGA | ILLUSTRATIE: CENSUUR.COM

“IK WIL DAT IEDEREEN
MIJ LEUK VINDT”

“**G** rindr is looking for more than just a hook-up: the application is seeking a buyer.” Aldus het gerenommeerde financieel persbureau Bloomberg, eerder dit jaar. De datingapp zou zinspelen op verkoop, maar de woordvoerder ervan wil er tegen *Winq* niets over zeggen. Miljoenen mensen maken gebruik van deze app. Grindr, Tinder en consorten blijven onge-meend populair, terwijl steeds vaker blijkt dat gebruikers er ongelukkig van worden. *Winq* hing de amateurpsycholoog uit en verdiepte zich in de zielenroerselen van datingapp-gebruikers.

Waarom zit je op Grindr?

“Iets in mij wil bevestiging, ik denk dat dat de reden is.”

Zeg je dat ook als anderen ernaar vragen?

“Nee, ik zeg dan: fun. Ik geef mijn onzekerheid niet graag prijs.”

Is Grindr goed voor je zelfvertrouwen?

“Nou, ik fitness wel, mannen lijken me leuk te vinden. Een half jaar geleden werd ik juist nogal depri door Grindr. Ik voelde me lelijk, niet geaccepteerd, ongewild, ongelukkig.”

Ben je gaan fitnessen vanwege de reacties op Grindr?

“Onder andere ja. Ik wil dat iedereen me leuk vindt. Kort geleden heb ik Grindr weer geïnstalleerd.”

Word je nu gelukkig van Grindr?

“Toen ik het had verwijderd, was ik gelukkiger. Ik kijk telkens of ik nog berichten heb, ik zit er zeker drie uur per dag op. Soms houdt het me zelfs van mijn werk af. Nu ik dit zo zeg, vraag ik me af waarom ik het eigenlijk nog heb.”

Dit is Daan – een pseudoniem, hij heeft geen profielnaam. Hij is 25 jaar, 1,83 meter, 72 kilo, *white, muscular* en *single*. Dat staat op zijn profiel. Daan is data scientist en presenteert zich voor een spiegel, in korte broek en hemdje. Zijn armen licht gespierd.

DE GROTE SPELERS

Tinder

Via Tinder komen dagelijks 26 miljoen matches tot stand. De aan Facebook gekoppelde app, op de markt sinds 2012, zou vijftig miljoen gebruikers hebben, van wie ruim een miljoen in Nederland. Sommigen klagen: het zou alleen nog maar om seks draaien. *Vanity Fair* schreef daar een uitgebreid verhaal over, wat leidde tot een reactie van Tinder via maar liefst 31 tweets. Sinds kort werkt de app trouwens met geverifieerde profielen. Dan weet je zeker dat het echt die bekende Nederlander is met wie je chat.

Blued

Het Chinese Blued werd opgericht in 2012 en is nu al de grootste homodatingapp ter wereld, met twaalf miljoen gebruikers in China en drie miljoen daarbuiten. Bij Blued werken meer dan honderd mensen en is volgens oprichter (en oud-politieman) Geng Le "ruim 270 miljoen euro waard". Zijn grote droom is om naar de beurs te gaan. Dan zal China zich realiseren dat overal homo's zijn en dat ze betere rechten en behandeling verdienen. Hij noemt dat "the power of the economy".

Grindr

Ze loggen gemiddeld negen keer per dag in en zitten er 54 minuten per dag op: de gebruikers van Grindr. Twee miljoen zitten er dagelijks op, ongeveer tien miljoen keer werd de app gedownload. Grindr bestaat sinds 2009 en heeft ongeveer 25 werknemers, van wie de meerderheid hetero. Driekwart van de inkomsten is afkomstig van lidmaatschappen, de rest komt van advertenties. De naam Grindr is geïnspireerd op het Engelse woord voor koffiemolen, *coffee grinder*: mensen worden bij elkaar gebracht en gemixt.

Hornet

Hornet heeft meer dan zes miljoen gebruikers. Opvallend: ze kunnen onder meer hun hiv-status vermelden en aangeven of ze het preventiemiddel

PrEP slikken. Gebruikers die zeggen dat ze hiv-negatief zijn, krijgen iedere zes maanden een herinnering om zich te laten testen. Gebruikers in de Verenigde Staten krijgen ook direct te zien waar ze dat in hun omgeving kunnen doen. YouTube-ster Davey Wavey noemde Hornet (tegen betaling?) "the app that Grindr should have been!"

PlanetRomeo

PlanetRomeo ontstond in 2002 in Duitsland, heeft inmiddels 1,8 miljoen gebruikers en staat bekend om de expliciete foto's. Vanwege de naar eigen zeggen strenge Duitse wetgeving op dat punt zit het hoofdkantoor in Amsterdam. PlanetRomeo had eerst alleen een website, pas in 2012 kwam de app. En die is populair in Duitsland, waar PlanetRomeo *Die Blauen Seite* wordt genoemd.

SCRUFF

Meer dan acht miljoen mensen hebben SCRUFF geïnstalleerd. De app werd in 2010 opgericht en heeft ongeveer dertig werknemers. Goede-doelen-organisaties kunnen gratis adverteren. Gebruikers in landen met

anti-homo-wetten worden daar via een pop-up voor gewaarschuwd. Uit een analyse onder gebruikers blijkt dat in Zuid-Soedan het minst vaak een profiel foto wordt gebruikt (8,3 procent), gevolgd door Mali (15 procent). Geïnteresseerde de meest behaarde Amerikaanse gebruikers wonen in de staat Vermont, mannen met de minste lichaamsbehaaring vind je op Hawaï.

DE GEbruikersSTATISTIEKEN ZIJN VAN DE APPS ZELF AFKOMSTIG. HET IS ONMOGELIJK OM DEZE INFORMATIE TE CONTROLEREN.

VAN DE GEBRUIKERS GEEFT BIJNA NIEMAND AAN EEN RELATIE TE HEBBEN.

Daans verhaal is niet uniek. Verschillende mensen, homo én hetero, man en vrouw, vertellen *Winq* dat ze enorm onrustig worden van apps als Tinder en Grindr. Ze installeren het, merken dat ze het veel te veel gebruiken, verwijderen het en... installeren het opnieuw.

Een *loop*: steeds hetzelfde liedje. Volgens Kristen Lindquist, professor in de psychologie aan de University of North-Carolina, maken we dopamine aan zodra we een leuk berichtje krijgen (zoals een like op Facebook) en dat kan zelfs resulteren in sociale mediaverslaving – een proces dat misschien wel vergelijkbaar is met drugsverslaving, zegt zij in de *Financial Times*.

Linda Duits, publicist en sociaal wetenschapper gespecialiseerd in populaire cultuur, vindt dat je moet uitkijken met het spreken over verslaving: "Dat we dopamine aanmaken betekent nog niet dat we verslaafd zijn. Daar is meer voor nodig, zoals het optreden van ontwenningsverschijnselen en het ondervinden van sociale problemen door het gebruik – en dat is meer dan ruzie krijgen met je partner, omdat die heeft ontdekt dat je op Grindr zit. Wel hoor ook ik veel om me heen dat mensen na een tijdje klaar zijn met datingapps en er even later toch weer aan beginnen. Zo'n app is gewoon werk; het kost tijd en moeite. Je moet iedere keer weer een openingszin hebben en sommige gesprekken zijn gewoon frustrerend of saai. Maar even later zoek je de aandacht van anderen toch weer op." Ook – of misschien wel juist – als de laatste ervaring vervelend was. Want je bent zo goed als je laatste Grindr- of

Tinder-sessie. Stroomt je inbox vol of heb je op Tinder match na match, dan stijgt je tot grote hoogte en zit je voor even bovenop de ego-berg. "Bevestiging, het is een van onze meest basale

behoeften, en datingapps weten dat te kapitaliseren. De mens is bezig met een continue zoektocht naar seks, naar relaties, naar warmte. In die zin is het bezoek aan een café of club voor een flirt goed vergelijkbaar met gebruik van datingapps", zegt Duits. De apps zijn een sociaal én economisch fenomeen. Digitale intimiteit, massaromantiek, seks geregeld via internet: niet meer uit onze samenleving weg te denken.

VIRTUELE KNIPOOG

De Israëlisch-Amerikaanse auteur Nir Eyal schreef over de aantrekkingskracht van sociale technologie het boek *Hooked*. Dat Grindr of Tinder gebruiken zo vanzelf gaat, verklaart hij volgens een cyclus met vier stadia: prikkel, actie, beloning en investering. De prikkel: de gebruiker krijgt een melding van een nieuw bericht, of er is een interne prikkel, zoals verveling of frustratie. Het kan ook zijn dat hij bang is om iets te missen: FOMO (*fear of missing out*). Hij komt in actie – voorwaarde daarvoor is dat de techniek soepel werkt

en makkelijk te gebruiken is – en krijgt zijn beloning, die telkens anders is: een complimentje over zijn ogen, of dit keer over zijn sixpack, een uitnodiging voor een date. Hij wil het weten, iedere keer weer die kans op een virtuele knipoog. Door te reageren investeert hij en krijgt de datingapp meer waarde. Zijn online sociaal netwerk groeit en krijgt meer diepgang, de app wordt steeds meer onderdeel van zijn dagelijkse leven. Met als resultaat dat hij nog sneller wordt geprikkeld. En de smartphone is altijd in de buurt.

Van alle homodatingapps lijkt Grindr in Nederland het populairst (cijfers zijn niet beschikbaar). Het is de foto-mozaïek-opzet – door andere apps ook gebruikt – die zo goed werkt, stelde de Canadees Jaime Woo, auteur van het boek *Meet Grindr, How One App Changed the Way We Connect*, in *The New York Times*. Hoe je Grindr moet gebruiken is vanaf moment één duidelijk. Daarin verschilt de app van bijvoorbeeld Facebook en Twitter. Dat intuïtieve is volgens Woo bepalend voor het succes. Niet dat aan Grindr geen andere nadelen kleven dan het 'verslavingsrisico'. Dat de app (net als andere) gebaseerd is op locatie is misschien handig, maar maakt ook dat de gebruiker kans loopt zichtbaar te zijn voor mensen door wie hij liever niet gesignaleerd wilt worden. De ene gebruiker ligt in bed, de andere zit op kantoor; de een zoekt de ware, de ander seks. Er is dus sprake van verschillende verwachtingen en dat levert spanningen op, zegt communicatiedeskundige Jeremy Birnholtz, verbonden aan de Northwestern University in Amerika. Zo meent gebruiker Daan: "Grindr verpest hoe relaties tussen mensen worden gezien – alsof het alleen maar om seks draait." Birnholtz bestudeerde hoe open Grindr-gebruikers op hun profiel zijn en liet zien dat de meeste chatgebruikers een beetje bedriegers zijn. Birnholtz: "Gebruikers willen zo goed mogelijk overkomen, maar houden er wel rekening mee die ander in het echt te gaan ontmoeten." Hij zit trouwens zelf soms ook op Grindr, "maar niet vaak, want ik ben professor en Grindr is niet zo'n prettige plek om mijn studenten tegen te komen – en omgekeerd."

SOCIALE VERGELIJKING

Linda Duits heeft nooit datingapps gebruikt, wel datingsites. "Ik zit al een tijdje in een monogame relatie." Voor anderen zegt dat weinig. Je ziet op Grindr, Hornet, SCRUFF, Tinder en al die andere apps genoeg mensen mét een relatie. Duits: "Dat heeft alles te maken met kijken waar je staat: vinden anderen je nog seksueel aantrekkelijk, je karakter interessant?" Zoals Casper Thomas in *De Groene Amsterdammer* mooi verwoordde: "We kijken naar onszelf, maar doen dat door de blik

“DOOR ONZE APP VOELEN MENSEN OP HET PLATTELAND ZICH MINDER ALLEEN”

van anderen." Checken of je nog goed in de markt ligt, is makkelijker via een datingapp dan via een datingsite. Je hoeft geen uitgebreid profiel te maken en dat legt de drempel nog lager. Opvallend: van de Grindr-gebruikers geeft bijna niemand aan een relatie te hebben, bleek uit een analyse van ruim 25.000 Grindr-profielen in een studie van Birnholtz en twee collega's. Ook vergelijken gebruikers van datingapps zichzelf met anderen. Zijn mensen door sociale media (denk ook aan Instagram) meer bezig met sociale vergelijking op basis van uiterlijk dan vroeger? Het is een populaire stelling, waar Duits het hardgrondig mee oneens is: "Het is van alle tijden, we doen het altijd al: op straat, in de kroeg, de sportschool en door modellenfoto's te bekijken." Aan sociale vergelijking via datingapps kleef misschien iets negatiefs, maar dat is onterecht, vindt SCRUFF-oprichter Johnny Skandros: "Door onze app voelen mensen op het platteland zich minder alleen, omdat ze anderen leren kennen. Dat is voor hun zelfbeeld enorm positief."

In 2012 interviewden drie Amerikaanse onderzoekers, zestien mannen over hun motieven om te stoppen met Grindr. Sommigen zeiden vaarwel vanwege een vaste relatie, anderen wilden afscheid nemen van een 'zwakke' kant van zichzelf. Dag zeggen tegen sociale media, ook wel *online suicide* genoemd, is niet voor iedereen makkelijk. Er is zelfs een hulpprogramma voor: de zesdaagse cursus van WNYC (www.wnyc.org/series/bored-and-brilliant) helpt vermeende datingapp-verslaafden terug de offline wereld in. De cursus is gratis, maar een Tinder-vrije telefoon wordt niet gegarandeerd. ■

